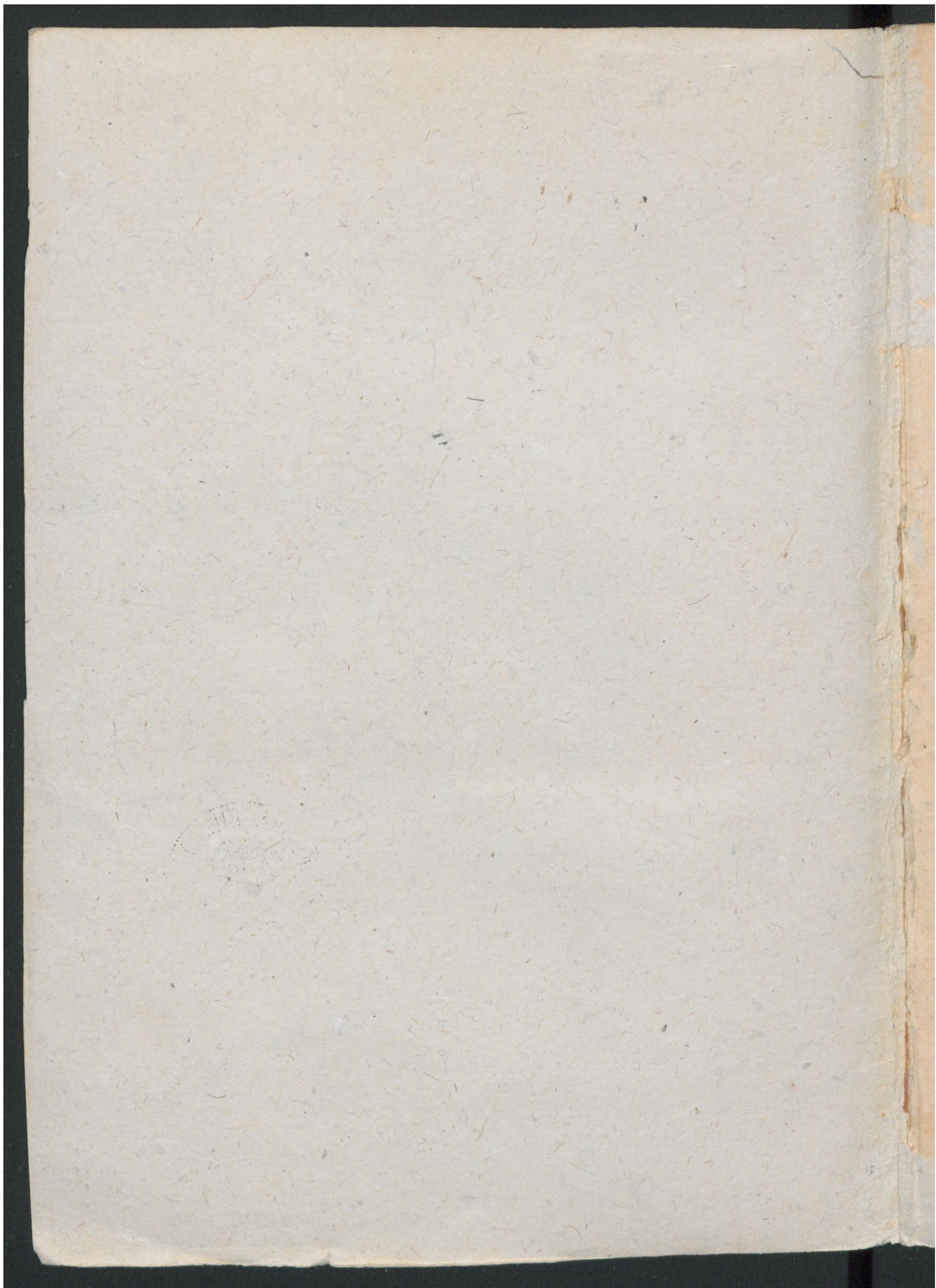


BRIEF
Des Keyserlijcke Majest.
van Duytslandt/aende E. Mogende Heeren Staten vande Gheunieerde Provintien gheschreven.

Op't stuck vande Nederlantsche Vredehandeling

Midtsgaders

D'Antwoort vande voornoemde Heeren Staten aen syne Keyserlijcke Majesteyt ghesonden.





Ghedruckt Anno 1608.

Rudolphus den tweeden/ van Godts ghenade gebooren Roomsche Keyser/ tallen tijden vermeerder des Rijcx.

Wolgeboren/ Edele Eersame/ Liebe/ aendachtige/ getrouwe/ etc. Een tijdinge oft nieumaere ister eenen tijdt lanck binnen ende buyten des heylighen Rijcx Duytscher Natie erschollen/ ende ruchtbaer geworden: Hoe dat den doorluchtichsten Vorst / Heere Philips / den derdẽ Coninck in Spaengien ende beyder Cicilien etc. Eertz-Hartoch van Oostenrijck/ Hartoch in Bourgoengien/ Brabant / Grave van Habsburgh/ ende Vlaendren/ onsen vriend'lijcken lieven Neve. So oock den Doorluchtigen hoochgeboren Albert/ Eertz-Hertoch in Oostenrijck/ Hartoch van Bourgoengien/ Steijriẽ/ Carinten/ Craitz ende Eirtenburch/ en Grave van Habsburgh Vlaendrẽ ende Tirol/ ende onse vrientlicke geliefde Broeder ende Vorst/ met u lieden/ van weghen eenes Vredens ende vredelicken aenstandts/ in handelinghe staen. Dat voor alle dinghen ghylieden/ mitdsgaders uwe toeghedaene oft vereenichde Provintien/ voor een vrye Republijcke gericht ende verclaert zijn wilt.

Maer alsoo u lieden onverborgen is/ hoe dat niet alleenlijcken by onser Keyserlicker regieringe/ maer oock noch inde leeftijden onses in Godt rustenden Heere ende Vader Christmildichster gedachtenisse/ ghylieden dick ende menichmaels onder de ghehoudene deputations ende andre gemene vergaderinghen/ uwe jeghens den Coninck Neder-Bourgoenid'sche regieringe ghepretendeerde beswaernissen gheclaecht hebt/ jae oock hoochmeltes onses Heeren Vaders/ ende onse Keyserlijcke interpositie gesocht eñ gebedẽ. Waer op wy/ met Raet des Rijcx-Churfursten/ Vorsten ende Stenden/ met gheen slechte moeyten ende kosten/ boven al t'sedert t' Jaer 1594. als oock niet minder noch van te vooren alderhande middelen ende gelegentheyt hebben voorgewent/ ofte ende hoe/ dese langduerighe troublen van Oorloghen mochten ter neder ende afghelept worden.

Soo hadden wy ons billick versien/ die voorsz. aenghediende

Tractatie/

Tractatie/ soude met ons gecommuniceert ende niet voorby gegaen zijn.

Dewijle het dan noch tot deser tijt toe niet geschiet en is / hoewel wy/waer op dit wesen te deser tijt berust (uytgesondert wat opentlick gesept ende geschreve woort) den rechten gront niet weten. Soo wil ons doch dragen den Keyserlic. ampts halven naer betamen ende behooren/ u lieden te erinneren ghelijckerwijs als wy oock jegens onsen Neve den Coninck van Spaengien/ mitsgaders oock onsen broeder den Eertz-Hartoch Aelbert hare liefden ghedaen hebben/ dat de voorsz. Nederlanden van ons ende den heyligen Rijcke tot Leē roeren oft dependerē/ooc een Creytz ende medelitmaet des zelven zijn/ gelijck sulcx die by onse Keyserlicken Archijen voorhanden wesende investituren Indulten seer oude Concordaten / eñ in openbaren druck verweerdichde Rijcx afscheyden uytwijsen / oock en zijn de selve noyt bestreden noch wedergesproken geworden.

Hieromme vermanen wy u lieden genadichst ende ernstlijck/ sulcx rijpelick eñ wel te willen overwegen/ op datter van diergelicken aensienlijckē leen des Rijcx noch van desselfs pertimenten ende aenclevē/sonder onse als overste Leen-heer weten ende consent oft bewillinghe/ niet voorghenomen noch gedaen worde.

Ende indien alreets yet daer teghens geattenteert/oft die nature ende eygenschap des Leens verandert soude werden/ dattet doch geen bestandicheyt hebben mochte / oock naer de statuten ende ordre van het Leen-recht gheensins te verantwoorden zijn soude. Dien volghens verwachten wy hoe eerder hoe beter uwe toeverlatige bericht ende antwoort / hoe namentlick die sake eygentlijc geschapen/ ende wat eyntlijckē ghylieden dies aengaende te doen ofte niet te doē gezint zijt / om onse ende des Rijcx nootdruft hier by te weten in acht te nemen ende te bedencken.

Ten besluyte nochmaels begerende/ dat ghylieden sonder onse consent ende kennisse niet vorder en sult procederen / nochte u in yet inlaten / d'welck hiernaermaels ons ende den heylighen Rijcke tot preiuditie ende naedeel gedijen eñ geraecken conde.

Des doen wy ons tot u lieden ontwijfelick verlien/ende heb-

ben het u lieden alsoo naer vereyschender noodtdruft te kennen te geven niet naer laten connen. Blijven u lieden met Keyserlicker genaden ende allen goeden wille geneyght. Ghedaen op onse Coninclijcke Sloth te Prage/den negenden dach der Maent Octobris Anno 1607. Onser Rijcken des Roomischen in het twee en-dertichste/ des Hongerschen int ses-en-dertichste/ ende des Boheemischen in het drie-en-dertichste Jaer/ ende was geteeckent.

Rodolff.

Ad mandatum suæ Ces. Majest.

L. L. Stralen-dorff.

G. Ffertel.

De Superscriptie was

Den welgeboren Edelen Eersamen/onsen lieven aendachtigen ende des Rijcx ghetrouwen N. N. Prelaten/Graven/Heeren vanden Adel/ gemeen Steden ende Stenden in Hollant ende Zeelant/ oock andren met hen geconfedereerde Provintien t'zamentlijcken ende besunders.

Antwoort.

UWe Keyserlicke Majesteyts brievẽ gedateert tot Prage dẽ 19. Octobris lestleden/ zijn terstont nae onse t'samencomste alhier overghelevert. Wy hebben de selve met behoorlicke reverentie ontfangen/ghelesen/ ende op den inhouden van dien(nae goede deliberatie)rijpelick geleth hebbende/ bedancken uwe Keys. Majest. voort eerste met alle reverentie ootmoedichst/ dat uwe Keys. Majest. in synen grootste ende beswaerlicsten affayren onser belieft ghedachtich te wesen/zijnde ten hoochsten bedroeft geweest/verstaende uyt de voorsz brievẽ dat uwe Keys. Majest. vandẽ Grootmachtichstẽ Coninc vpaenã Sgiẽ van bey-

de Secilien etc. Eerts-Hertoghen van Oostenrijck/van Bourgongien/ Stijrien/ Carinthen etc. uwe Keys. Majest. vrundtlicken lieven Neven/ Nochte den Deurluchtichst. Hoochgeboren Fuirst Albert/Eertds-Hartogen van Oostenrijck/Hartoch van Bourgoengien/ Stijrien/ Carinthen etc. uwe Keys. Ma. vruntlicken lieven Broeder/niet en is tijtlicken ende volcomentlijcken gheadvijseert vande handelinghe bijde selve ons aengeboden/aengesien wy vastelijck ghelooft hebben/dat zulcx sonder kennisse van uwer Keys. Majest. niet aengevanghen en was/ souden wy uwe Keys. Ma. tijdtlicke ootmoedichst van alle het gepasseerde openinghe gedaen hebben.

Wat nu de principale saecke aengaet. Wy hebben seer goede kennisse/ dat soo wel by leef-tijden van uwer Keys. Majest. in Godt rustende/hoochst geeerde Heeren ende Vader Christmildichster ghedachtenisse/als vanden aenvanck van uwer Keys. Majest. in Keyserlicker regieringe van onsent wegē int generael ende particulier aen uwer Keys. Majest in Rijcx Deputation ende Creitz vergaderinge/over meer als dartich Jaren ootmoedichste ootmoedich ende dienstlijck versocht is/ soo wel voor als geduerende het Gouvernement inde Nederlandē van uwe Keys. Majest. geliefde Heer Broeders/den Doorluchtichsten Hoochgeboren Vorst Mathias/Eerts-Hartoch van Oostenrijck/Hartoch van Bourgoengien/ Stijrien/ Carinthen etc. Ende oock daer naer datmen van weghen den heylighen Rijcke de Nederlanden vanden feytlicken eñ jammerlijcken overval der Spaengiaerts eñ hare adherenten soude willen beschermen eñ voorcomē/dat de selve Spaengiaerts uyten heyligen Rijcke met Volc/ Munitie/ Vivres eñ andre behoeften eñ commoditeytē ter Oorloghe/ tot der Nederlanden Oppressien ende verdruckinghen niet en soude werden geassisteert. Oock ghedenckt ons seer wel dat van weghen uwe Keys. Majest. ende den heyligen Rijcke/ moeyten ende costen aenghewent zijn gheweest/ om die saecken vande Nederlanden tot een vredehandelinghe te brengen/ende dat daer toe tot verscheyden tijden/ ende namentlicke inden Jare lxxix. inde Rijcx-stadt Cuelen/ ten overstaen van wegen Keys.

 Majest.

Majest. eñ des Rijcx Cheur-Fursten/ Fursten eñ andre Commis-
sarisen ghebesoigneert is geweest. Maer gheduerende/ ende on-
der t'preter selve/ heeft onse weer-parthije meer als te voren ghe-
tracht / omme de Nederlanden/ ende de goede Inghesetenen der
zelver/tot geheelen onderganck te brenghen / soo met scheuringe
als andersins/ghelijck sy oock daer deur voorde Nederlanden ir-
reparabel schade hebben te weghe gebracht. d'Welc (gevoecht
by de violatie der Privilegien/notoire Crudeliteyten/ eñ Tyran-
nie ende excessen / teghens die als-voren conditien vande aenne-
minghe Wettelicker Nederlantscher Provincien Rechten) ver-
oorsaeckt heeft/ datmen inden Jare 1581. tot nootelicke behou-
denisse vande Landtschappen / Steden ende Inwoonders der
Nederlandē die inde Unie gebleven warē/bydē handt heeft moe-
ten nemē die uyterste remedie/namenthijcken de selve Nederlan-
dē te stellen in Vrijheyt by een solemneel Decreet/ eñ daerby den
Inwoonderen outslaē van alle Eedē eñ verbintenissen/ daerme-
de sy aendē Coninc van Spaengiē waren verplicht eñ Ꝟbonden.

t'Sedert welcke Decreet/die vereenichde Nederlandē/by alle
onpartijdige/ende namentlick by vele Coningen/Princen ende
Republijcken/gehoudē zijn/voor Vrije Landen /ghequalificeert
om geregeert te worden / in forme van vrye Republicke / ofte by
exceptie van andre Princen ende Heeren. In welcke qualiteyt
wy met verscheyden Coninghen ende Princen inde naeste acht-
en-twintich Jaren hebben gemaect vele Tractatē ende Allianci-
en/ende met extraordinaris Devoiren/Constantien ende patien-
tien/door Godts genade assistencien eñ faveuren vande voorsz.
Coningen/ jeghens alle soorten vangewelden/ te Water ende te
Lande / met onuytsprekelicke periculen ende costen der voorsz.
vereenichde Landen geconfedereert ende gemainteneert. Hebbẽ
daer-en-tusschen by alle geleghentheyt/soo aen uwe Keys. Ma.
den naest gelegenen Coningen ende Potentaten, als vande Sta-
ten vande afgheweeckene/ofte met gewelt afgheraeckte Neder-
landtsche Provintien/verclaert ende gheprotesteert/ dat wy uyt
gantscher herten een groot mishagen hadden/ inde miserien en-
de calamiteyten die over die Nederlanden metten goeden Inge-

setenen

ſetenen der ſelver/ ende over de Naegebueren/ ter oorſaecke van-
der Oorloge/ waren paſſerende. Oock dat wy niet liever en ſou-
den ſien/ dan tot een Godtlicke/ eerlicke/ ende verſeeckerde uyt-
comſte van dien te comen. Doch hebben uytdruckelicken ver-
claert: dat wy niet en condẽ oordelen ofte verſtaen/ dat t'ſelve an-
ders mochte gheſchieden/ dan by handt-houdinge vant voorſz.
gedecreteerde/ geconfirmeerde/ ende ſoo veel Jaren gebruyckelic-
ken recht/ van dat de vereenichde Nederlandẽ zijn vrije Landen
ghelijck inden Jaere 1605. etc. uwe Keyſ. Majeſt ende hoochſt-
weerdichſte/ Doorluchtichſte/ Doorluchtighe/ Hoochgheboren
Cheur-furſten/ Furſten ende Stenden des heylighen Rijcx brie-
ven by ons ſchriftelick int langhe is verthoont. Ende naerdien
inden voorleden Jaere van 1606. die Doorluchtichſte Hoochge-
boren Vorſten Albert ende Iſabella Clara Eugenia/ Eertſ-her-
togen van Ooſtenrijck/ Hartogen van Bourgoengien/ aen ons
openinge vā handelinge van Vrede ofte Beſtant van vele Jaren/
door hare Gecommitteerden/ hadden gedaen. Hebben wy uyt-
druckelicken verclaert/ dat wy in egeen handelinghe van Vrede
ofte Beſtant en connen tredẽ/ metten geenen die deſe vereenich-
de Landen in hare voorſz. vercreghen/ ende ſoo vele Jaren ghe-
bruyckte vrijheyt/ niet en ſouden willen erkennen. Weynighe
dagen nae de ſelve verclaringe/ hebben Hoochſt-gemelte Eerdts-
Hartogen eerſt ſecreten daer toe openinge gedaen/ ende daer nae
by behoorlicke Acte ende vervolgende by formele geteeckent en-
de beſeghelde Brieven verklaert/ dat hare Hoocheden te vreden
waren met ons te handelen/ als met de Staten van vrye Lan-
den/ daer op hare Hoocheden niet en pretendeerden: met beloften
van pegens de ſelve hunne verclaringe directelicken nochte indi-
rectelicken niet te doen/ ende oock binnen drie Maenden aen ons
Aggreatie/ ende gelijcke verclaringe van Hoochſt-gedachtẽ Co-
ninck van Spaengien etc. daer op te leveren. Ende is voorts in
de ſaecke gheprocedeert als uwe Keyſ. Majeſt. uyte Acte ende
ſtucken neffens deſen (by copie) gaende/ aldergenadichſte ſal be-
lieven te verſtaen. Ons vaſt betrouwen is/ dat uwe Keyſ. Ma.
t'ſamentlickẽ die Hoochſt-weerdichſte/ Doorluchtichſte Hooch-
geboren

geboren Chur furſten ende Stenden des heylighen Rijcx / nae
hare over groote wijſheyt/voorſichticheyt ende goede genegent-
heyt/tot behoudeniſſe deſer Landen in hare vrijheyt/onſe voorſz
beſoingien/ende t'geene daer op volgen ſal/aldergenadichſt/ghe-
nadich ende goetlick/ten beſten ſullen verſtaen/ende t'geene daer
toe nodich is/ende tot verſeeckeringe van dien ſtreckt/te hel-
pen beleyden ende bevorderen. Ende ons ſal van herten
lief weſen / als wy tot danckbaerheydt uwe Keyſ.
Majeſt. ende den heylighen Rijck aenghena-
men dienſt ſullen connen gedoen.

